

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

**VZDELÁVANÍM
PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH
RÓMSKYCH KOMUNIT**

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

číslo zmluvy: OPV/24/2011

Metodicko – pedagogické centrum

Národný projekt

VZDELÁVANÍM PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKYCH KOMUNIT

Dana Šandorová

Moja záhradka 2

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum,
Ševčenkova 11, 850 01
Bratislava

Autor UZ: <Mgr. Dana Šandorová>
Kontakt na autora UZ: <ZŠ Telgárt č.68,97673,
danka.sandorka@gmail.com>

Názov: <Moja záhradka 2>
Rok vytvorenia: <2014>
**Oponentský posudok
vypracoval:** <Mgr. Marta Klajbanová>
ISBN 978-80-565-0757-5

Tento učebný zdroj bol vytvorený z prostriedkov projektu Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunit. Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie.

Text neprešiel štylistickou ani grafickou úpravou.

Obsah:1.Pracovné listy o záhradných prácach

2.Pracovné listy o faune a flóre

Úžitok záhradky pre človeka: Vyber správnu odpoveď do tabuľky . Odpovedí je len 5. Nepomýľ sa!

1.	
2.	
3.	
4.	
5.	

Záhradku majú ľudia na pestovanie zeleniny a ovocia. Na stavbe je potrebná malta a miešačka. Pestujú v nej okrasné kvety. Na ceste má chodec na prechode pre chodcov stále prednosť. Dýchajú na záhradke čerstvý vzduch. Všetky deti skákali do večera na trampolína. Človek má radosť z toho čo vypestuje. Našou najväčšou hviezdou je slnko. Záhradka je pre človeka pekné a zdravé životné prostredie.

Ako sa volajú prví poslovia jari? Vylúšti popletené slovo

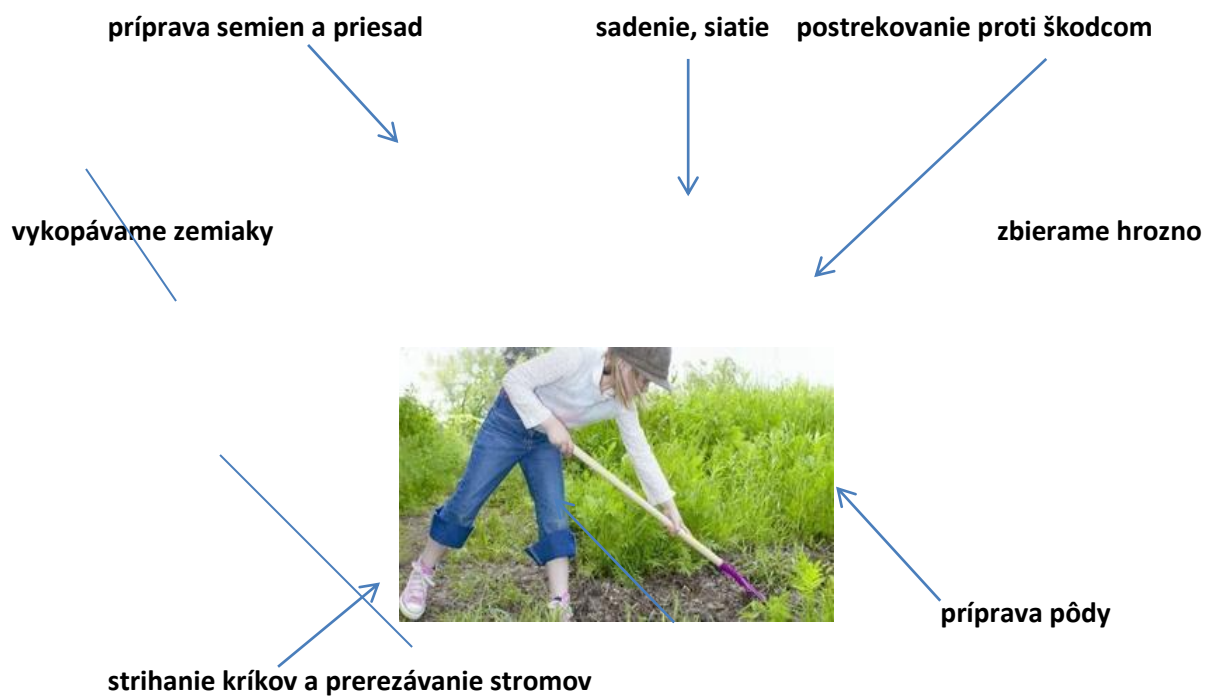
f	a	š	r	n	á
---	---	---	---	---	---

n	e	ž	i	k	s	e	n
---	---	---	---	---	---	---	---

JAR

Začínajú jarne práce: priradiť správne odpovede k obrázku

LETO

boj s burinou

kosí sa tráva

ukladáme zemiaky do pivníc

zbiera sa prvá zelenina a ovocie

Kvitnú letničky – jednoročné

Kvitnú letničky dvojročné

Pozbierané jablká vhodne uskladníme

JESEŇ

žltne a opadáva lístie

pôda sa rýľuje, aby sa prevzdušnila

sadia sa jarné cibuľoviny

dozrievajú plody

sadia sa niektoré rastliny

ZIMA

záhrada sa pokrýva snehom

niektoré rastliny sa premiestňujú do pivníc, bytov

zimné postreky

rýľujeme pôdu

iné zostávajú v záhrade a prikryjú sa slamou alebo čečinou

Vyskúšaj sa !

1. Aký úžitok poskytuje záhrada človeku?
2. Čo je to sad?
3. Ktoré kvety kvitnú na jar ako prvé?
4. V ktorom ročnom období sa kosí tráva?
5. Ako chránime rastliny pred zimou?

POĎ SO MNOU DO LESA

Baza čierna - je to krík

Listy: veľké a zložené

Výskyt: okraje lesov

Kvety: drobné, žltkasté, rastú v súkvetiach

Plody: drobné, tmavofialové až čierne

Využitie: kvety- čaje, nápoje, plody- lekvár, marmeláda, sirup, víno, potrava pre vtáky

/úloha pre teba: nájsi recept na bazový sirup/

Brusnica čučoriedková (čučoriedka) - nízky rozkonárený krík

Výskyt: horské lesy a lúky

Listy: drobné

Kvety: zelenkasté alebo červenkasté

Plody: tmavomodré dužinaté bobule

Využitie: liečivá rastlina – pri tráviacich problémoch

Doplň slová vo vete:

Brusnice, dozrievajú od konca...../ júla /do septembra, sú veľmi obľúbené predovšetkým pre prípravu vynikajúcich...../ kompótov/. Listy brusnice majú protizápalové, dezinfekčné a močopudné účinky. Na farmaceutické účely sa zbierajú a sušia od júla do októbra.

/ úloha pre teba: nájsi termín, kedy sú čučoriedky najsladšie pre zber/

Doplň chýbajúce slová do vety:

Nálev z ...../listov/ sa používa pri slabej cukrovke. V listoch sú obsiahnuté vo významnom množstve triesloviny, takže sa hodí na prípravu čaju používaného vnútorne pri hnačkových ochoreniach, žalúdočných ťažkostiach, ale (na rozdiel od plodov) aj pri zápaloch močových ciest - močopudný a protizápalový prostriedok, z čučoriedkového listia pri kožných ochoreniach. Čučoriedky zlepšujú nočné...../ videnie/ a liečia šeroslepotu, zlepšujú imunitu a pôsobia preventívne a liečebne proti infekciám, predlžujú život, znižujú hladinu...../ cholesterolu/ a tukov v krvi, podporujú úsilie obéznych pri znižovaní telesnej hmotnosti, majú aj upokojujúci a protistresový ...../účinnok/. Čučoriedky vrátane čaju z listia zvyšujú odolnosť voči radiácii

Čučoriedky sa konzumujú buď čerstvé alebo sa z nich tiež vyrába výborný...../ kompót /a sirup so špecifickou, kyslasto sladkou chuťou. Z čučoriedok sa pripravujú aj...../ džemy/, marmelády, mušty a víno. Majú výraznú farbu, ktorá sa využíva na farbenie iných ovocných výrobkov. Čučoriedky môžeme zakonzervovať aj sušením alebo zmrazením.

Ľuľkovec zlomocný

bylina, viac ako 1m vysoká

Výskyt: rúbaniská, okraje lesov

Listy: oválne

Kvety: zvončekovité, červenohnedé

Plody: čierne, ligotavé bobule

POZOR? CELÁ RASTLINA JE PRUDKO

jEDOVATÁ!!!!!!!!!!!!!!

/ úloha pre teba: upozorni kamarátov keď spolu pojdete do lesa, že sa ľuľkovec veľmi podobá na čučoriedku a neje sa! /

Lesné jahody

Výskyt: rúbaniská, okraje lesov, lesy

Listy: sýto zelené, krásne vykrojené, vrúbkované

Kvety: biele, v súkvetiach

Plody: sladké sýtočervené plody

Lesné jahody sa pre vysoký obsah vitamínu C odporúčajú pri ...../srdcových/ chorobách, vysokom krvnom tlaku, žalúdočných vredoch a chudokrvnosti. Lieči žlčníkové, pečenné a krvné choroby a dnu. Jahody obsahujú aj ...../vitamíny/ B a E. Odvar alebo kaše z jahôd sa používajú na ošetrovanie pleti, na hemoroidy, zápach z úst, ekzémy a hnisajúce...../ rany/

Maliny

Výskyt: rúbaniská, okraje lesov, lesy , okraje polí, lúk

Listy: sýto zelené, krásne vykrojené, matné, vrúbkované

Kvety: biele, v súkvetiach

Plody: sladké sýtočervené plody zložené z niekoľkých bobuliek

Maliny obsahujú...../ vitamíny/ A, B, C a E, cukry, minerály . Sú vhodné pri cukrovke, zlom trávení a reumatizme. Uvoľňujú kŕče pri chorobách žlčníka.

Znižujú...../ horúčku/, pomáhajú pri hnačke. Užívajú sa na akné, kožné...../ vyrážky/, astmu. . Kilogram jahôd má viac vitamínu C ako rovnaké množstvo pomarančov.

Černice

Výskyt: rúbaniská, okraje lesov, lesy , okraje polí, lúk

Listy: sýto zelené, krásne vykrojené

Kvety: biele, v súkvetiach

Plody: sladko-kyslé sýto čierno- modré plody zložené z niekoľkých bobuliek podobné malinám

Černice sú zdrojom vitamínu B, C a ...../minerálnych/ látok. Pre potravinárske účely zbierame ...../plody/, na liečebné účely do konca 20. storočia bol zhromažďovaný takmer výhradne list. Dnes patria plody medzi dôležité...../liečebné /suroviny a ako potravinu medzi plody, ktorých zvýšená konzumácia by sa mala stať jedným z dôležitých cieľov zdravej ...../životosprávy/. Sirup sa využíva ako nápoj pri horúčkovitých stavoch a tiež ako prísada pri bylinných kúrach. Zrelé čerstvé...../ plody /sa samozrejme využívajú aj ako ovocie.

Napiš, v akom prostredí rastú **machy** a **paprade**. Správnu odpoveď **vyber** z ponúkaných možností.

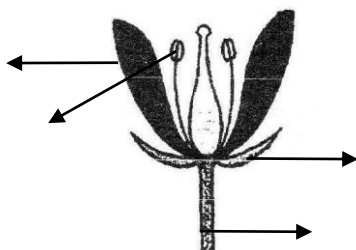
Písmeno pri nej **zakrúžkuj**.

- a) na zamokrených lúkach a poliach
- b) na suchých stráňach a lúkach
- c) v lese
- d) na vlhkých a slnečných miestach
- e) na vlhkých a tienistých miestach

Podčiarkni z uvedených organizmov tie, ktoré sa rozmnožujú **výtrusmi**.

rašelinník ↔ borovica ↔ fialka ↔ hrach ↔ narcis ↔ muchotrávka ↔ pleseň ↔ kvasinka ↔ ľalia ↔ praslička ↔ jedľa ↔ breza

Rozmnožovacím orgánom rastlín je **kvet**. **Doplň a pomenuj** v nákrese označené časti kvetu.

Pozorne si prečítaj uvedený text. Nájdi v ňom **chyby**, **napiš** ich do tabuľky a **oprav** ich.

Slimák hradný a škrabka veľká patria k živočíchom s mäkkým telom, chráneným stránkou. Patria medzi mäkkonožce. Slimák má ulitu a vlnitú nohu. Má otvorenú obehovú sústavu a je obojpohlavný živočích. Škľabka dýcha na rozdiel od slimáka žabkami.

<i>Nesprávny skomolený výraz</i>	<i>Správne znenie</i>
hradný	záhradný

škrabka - škl'abka, stránkou- schránkou, mäkkonožce - mäkkýše, vlnitú – svalnatú, žabkami – žiabrami

Podčiarkni z uvedených rastlín tie, ktoré majú okvetie.

tulipán ↔ čerešňa ↔ fialka ↔ konvalinka ↔ narcis ↔ púpava ↔ slnečnica ↔ jahoda ↔ ľalia ↔ snežienka ↔ hrach ↔ zvonček

Po oplodnení dochádza k zmenám v kvete. Napíš, čo vznikne :

Roztried' rastliny podľa **oplodia** ich **plodu**. Prirad' šípkami rastliny k správne mu typu oplodia a ku obrázku.

dub

paprika

jabloň

DUŽINATÝ

fazuľa

rajčiak

lieska

SUCHÝ

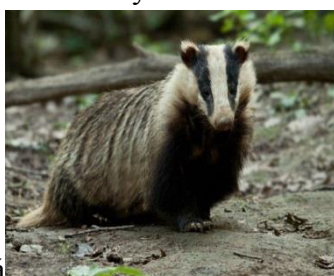

Vyber z uvedených živočíchov **párnokopytníky** živiace sa len rastlinnou potravou. **Priradiť** šípkou k slovu párnokopytníky a spoj s obrázkom.

- jazvec lesný
- sviňa lesná
- jeleň lesný
- koza domáca
- králik divý

- srnec lesný
- kôň domáci
- kuna lesná
- tur domáci
- veverica

stromová

Zahraj sa na chvíľu na detektíva a **odhal' živočchy**, ktoré charakterizujú nasledovné vety.

a, opel'ujem d'atelinu .....

b, som „lekár“ lesa .....

c, na Slovensku som najväčšou rybou. ....

d, na chrbte si nosím križ .....

u	e	s	c	m

i	č	a	l	m	e	k

a	d'	t	e	ř

i	a	ž	k	r	i	k

Doplň do tabuľky chýbajúce **názvy** mláďat, samcov a samíc.

samec	samica	mláďa
	krava	
	koza	kozľa
		žriebä
baran		

Ihlice a ihličiny

Zisti typické znaky ihlíc ihličnatých stromov.

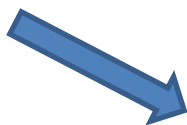
Pomôcky: Biologický materiál: 5 vzoriek konárikov ihličín (označené číslami 1 – 5).

Laboratórne pomôcky: lupa, pinzeta, pravítko, podložka.

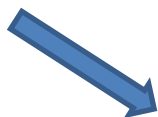
Ako začať?

- 1) Prezri vzorky ihličín voľným okom a lupou. Nakresli postavenie ihlíc na konárikoch.
- 2) Zisti typické vlastnosti ihlíc. Dĺžku ihlíc odmeraj pravítkom. Urči názvy jednotlivých ihličín.
- 3) Zistenia napíš do tabuľky.

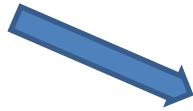
Príklady ihličín:

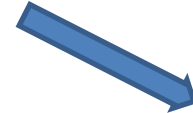
borovica lesná

borievka obyčajná

jedľa biela

tis obyčajný

	Názov ihličiny	Dĺžka ihličia	Tvar ihličia	Farba ihličia	Pevnosť ihličia	Postavenie na konáriku
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						

Cicavce žijú v lese, ale aj v inom prostredí. Prirad' k číslu písmeno podľa prostredia, v ktorom živočích žije a spoj s obrázkom

1. líška hrdzavá

a ,pole

2. kamzík vrchovský

b, vysokohorské prostredie

3. vrana túlavá

c, v blízkosti vód

4. ondatra pižmová

d, v blízkosti ľudských obydlí

5. potkan hnedastý

e, les

--	--

--	--

--	--

--	--

--	--

--	--

Nájdí cestu zatúlaným zvieratkám. Držím palce!!!!!!!!!!!!!!!

